

Beleidsverantwoording 2008-2009

raad van bestuur
november 2009

Voorwoord

Deze beleidsverantwoording 2008-2009 blikt terug op het afgelopen schooljaar. Een bewogen jaar. Na het vertrek van de heer Kraakman, die OMO bijna zestien jaar bestuurde, ben ik half januari aangetreden als de nieuwe voorzitter van de raad van bestuur van Ons Middelbaar Onderwijs. Een prachtige organisatie: elke OMO-school heeft de juiste omvang en een eigen karakter. We bieden onderwijs in de volle breedte en we stellen de mensen daarbij centraal.

Het onderwijs is voortdurend in beweging. OMO ook. We blijven werken aan onze missie: hoogwaardig onderwijs en zorgzame begeleiding voor al onze leerlingen. Alleen dan zijn ze goed voorbereid op het vervolgonderwijs en kunnen ze later zelfstandig functioneren in de maatschappij.

Ook is er hard gewerkt aan onderwijsinnovatie. Het is goed om te zien dat onze docenten met mooie initiatieven voor onderwijsvernieuwing komen. En na een proefperiode zijn vrijwel alle scholen nu aan het werk met een elektronische leeromgeving. Het komende schooljaar kijken we hoe we digitaal onderwijs een prominentere plaats kunnen geven.

OMO is een katholieke organisatie. Het maatschappelijke debat over de legitimatie van, in ons geval, het katholiek onderwijs is dit jaar in verschillende gremia aan de orde geweest. Wij willen het open katholieke karakter van onze scholen behouden. Bijvoorbeeld door de normen en waarden uit te dragen die bij het katholicisme horen. Denk hierbij aan gastvrijheid en het samen vieren van tradities. In deze snel veranderende tijden biedt dit onze leerlingen houvast.

De maatschappij verandert, het onderwijs verandert, en OMO verandert mee. Ik vertrouw erop dat deze beleidsverantwoording u een goed en volledig beeld geeft van de Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs.

Eugène Bernard

Voorzitter van de raad van bestuur van Ons Middelbaar Onderwijs

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Verslag van de raad van toezicht	6
1 Onderwijs	8
1.1 Goed onderwijs bieden	8
1.2 Nieuw onderwijsbeleid: ruimte voor verschillen	8
1.3 Werken aan de Wet Passend Onderwijs	8
1.4 Nieuwe vorm van toezicht	9
1.5 OMO-kwaliteitskeurmerk	10
1.6 Veiligheid op scholen	10
1.7 Beleid nevenvestigingen	10
1.8 Identiteit	11
1.9 Herschikking, samenwerking, fusie en overname	11
1.10 Onderwijsinnovatie: het OMO-Kenniscentrum	12
1.11 Het stimuleren van leerlingen door OMO-prijzen	15
2 Werkgeverschap	16
2.1 De leraar centraal	16
2.2 CAO OMO en individuele arbeidsvoorwaarden	16
2.3 Competentieontwikkeling en implementatie van de Wet BIO	16
2.4 Project lerarenopleiding	17
2.5 Mobiliteitsbeleid: ProMotion	18
2.6 Opleiden tot ICT-docent	19
3 Maatschappelijke verantwoordelijkheid	20
3.1 In dialoog met belanghebbenden	20
3.2 Evaluatie van de toepassing Code 'Goed Onderwijsbestuur'	20
3.3 Actualisering van toezicht en bestuur	20
3.4 Doorontwikkelen van het directiestatuut	21

4	Bedrijfsvoering	22
4.1	OMO-beleid Ouderbijdrage	22
4.2	Goede managementinformatie is cruciaal	23
4.3	Ontwikkelingen op ICT-gebied	24
4.4	Elektronische leeromgeving N@Tschool!	25
4.5	Nieuwe financiële richtlijnen	25
4.6	Solidariteitsfonds bouwkundige investeringen	26
4.7	Overhead	26
	Bijlage 1 Onderwijsresultaten	27
	Bijlage 2 Sociaal jaarverslag	30

Verslag van de raad van toezicht

De raad van toezicht is een onafhankelijk orgaan en houdt integraal toezicht op het beleid van de raad van bestuur en op de algemene gang van zaken in de vereniging. De raad van toezicht richt zich naar de maatschappelijke doelstellingen van de vereniging, de daarmee verbonden onderwijsdoelstelling zoals omschreven in de missie en behartigt op deze wijze het belang van de vereniging en de relevante belanghebbenden.

De werkwijze en samenstelling van de raad van toezicht zijn vastgelegd in statuten en in een huishoudelijk reglement (beiden vastgesteld op 31 januari 2002).

Samenstelling

Onderstaand overzicht geeft de samenstelling weer van de raad van toezicht, met daarbij alle (her)benoemingsdata.

Naam	Status lidmaatschap	datum eerste benoeming	datum van (laatste) herbenoeming	datum van mogelijke herbenoeming	uiterste datum aftreden
de heer mr. dr. A.G.J.M. Rombouts	Maatschappelijke raad *	31-jan-02	31-jan-08		31-jan-11
mevrouw drs. E.P.J. Lemkes-Straver	Maatschappelijke raad	1-sep-08		1-sep-11	1-sep-17
de heer H.C. Peppinck	Maatschappelijke raad	31-jan-02	31-jan-07		31-jan-10
de heer dr. H.P.J. Witte	Maatschappelijke raad	31-jan-02	31-jan-08		31-jan-11
de heer R.M.J. Verweijmeren MCM	Afgevaardigd lid – ouder	31-jan-07	31-jan-09		31-jan-15
de heer drs. W.T.G. Dresscher	Afgevaardigd lid – voordracht PGMR	31-jan-02	31-jan-07		31-jan-10
de heer J.A.M. Huijbers	Afgevaardigd lid – ouder	31-jan-08		31-jan-11	31-jan-17
de heer prof. dr. A.J. van Weele (voorzitter)	Afgevaardigd lid – voordracht OLGMR	31-jan-02	31-jan-08		31-jan-11

* De eerste benoeming en eerste herbenoeming van de heer Rombouts zijn geschied in de hoedanigheid van ledenafgevaardigde. De heer Rombouts is per 1 augustus 2006 lid van de Maatschappelijke Raad geworden.

Bijeenkomsten

De raad van toezicht is in schooljaar 2008-2009 vier maal bijeengekomen voor een reguliere vergadering. Daarbij zijn de navolgende besluiten genomen:

- goedkeuring Jaarrekening 2007-2008. In aanwezigheid van de accountant is uitvoerig stilgestaan bij de jaarrekening, alsmede bij de managementletter 2007-2008. Hierop heeft de raad van toezicht de raad van bestuur decharge verleend over zijn gevoerde beleid over de periode 2007-2008;
- instemming met de geconsolideerde begroting voor het schooljaar 2008-2009;
- instemming met de Beleidskaders 2009-2010;
- kennisname van de geconsolideerde tussentijdse rapportage 2008-2009.

Naast het reguliere overleg is de raad tevens bijeengekomen om de voortgang inzake de invulling van de vacature voor de voorzitter van de raad van bestuur te bespreken. Per 1 september 2008 heeft de voorzitter van de raad van bestuur, de heer drs. R.H.A.M. Kraakman zijn voorzitterschap beëindigd. Teneinde de ontstane vacature op een zorgvuldige wijze in te vullen, heeft de raad van toezicht met diverse geledingen in de organisatie gesproken alvorens tot een profielschets voor de functie van voorzitter raad van bestuur te komen. Op basis van deze profielschets heeft de raad van toezicht, tezamen met een breed samengestelde commissie, gesprekken gevoerd met diverse kandidaten. Deze gesprekken hebben geleid tot de voordracht van de heer drs. E.G.H. Bernard MPM aan de raad van toezicht. Op 28 oktober 2008 heeft de raad van toezicht de heer Bernard per 15 januari 2009 benoemd als nieuwe voorzitter van de raad van bestuur.

Tevens heeft de raad van toezicht op 16 juni 2009 in een brainstormbijeenkomst met de raad van bestuur uitvoerig stilgestaan bij de identiteit van de organisatie en het onderwerp horizontale verantwoording.

1 Onderwijs

De scholen van Ons Middelbaar Onderwijs bieden gymnasium, atheneum, havo, vmbo en praktijkonderwijs aan. Er zijn brede scholen die het hele scala aan voortgezet onderwijs in huis hebben, maar ook scholen met bijvoorbeeld alleen gymnasium of alleen vmbo. Daarnaast wordt op veel scholen leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) aangeboden.

1.1 Goed onderwijs bieden

Het bieden van goed onderwijs bindt de scholen van Ons Middelbaar Onderwijs. Goed onderwijs betekent voor OMO leerlinggericht onderwijs en begeleiding op maat. Doordat de leerling binnen de school kennis en vaardigheden ontwikkelt en zich ontplooit, wordt de leerling voorbereid op zelfstandig functioneren in de samenleving. Niet alle OMO-scholen kiezen hierbij voor eenzelfde didactische aanpak. Leerlingen kunnen kiezen voor de onderwijsvorm die aansluit bij hun wensen en die van hun ouders.

1.2 Nieuw onderwijsbeleid: ruimte voor verschillen

In het voorjaar van 2009 is de Kernnotitie vmbo 2002 geëvalueerd en herzien. Dit resulteerde in een onderwijsnotitie, die beperkt bleef tot het vmbo. Uitgangspunt hierbij is het bieden van ruimte voor verschillen. In de volledige versie van de onderwijsnotitie wordt een afzonderlijke paragraaf opgenomen voor zowel havo als vwo.

Gezamenlijk onderwijs in Tilburg-Noord

In augustus 2008 zijn het College van Bestuur van Onderwijsgroep Tilburg en de raad van bestuur van OMO gestart met gezamenlijk onderwijsaanbod op de campus in Tilburg-Noord. Deze samenwerking is belangrijk voor het verbeteren van de aansluiting tussen vmbo en mbo en het creëren van een kwalitatief goed aanbod van ongedeelde vmbo in Tilburg. In het eerste jaar ontvingen 162 leerlingen onderwijs op deze nieuwe 'Samenwerkingsmavo'.

1.3 Werken aan de Wet Passend Onderwijs

In 2011 wordt de Wet Passend Onderwijs ingevoerd. De staatssecretaris heeft gekozen om de inhoud van de wet op te stellen via een lerende aanpak. Dat betekent dat ervaringen uit de praktijk mede bepalend zijn voor de wetgeving. De raad van bestuur leverde een bijdrage aan dit proces met de beleidsnotitie 'Give us the tools ...'. Het daaruit voortvloeiende position paper vat de uitgangspunten als volgt samen:

- Leerlingen met een speciale zorgbehoefte zijn aan andere leerlingen gelijkwaardig. Zij worden daarom slechts bij uitzondering niet in het reguliere onderwijs opgevangen.

- Schoolbesturen en scholen in de regio, waaronder scholen van Ons Middelbaar Onderwijs, bieden een dekkend palet aan voorzieningen zodat passend onderwijs voor alle leerlingen eenvoudig beschikbaar wordt;
- Zorggelden worden via de schoolbesturen beschikbaar gesteld. Alsdan wordt een naadloze aansluiting tussen behoefte en voorzieningen geborgd.

De nieuw ingestelde commissie Passend onderwijs, die samengesteld is uit schoolleiders die lid zijn van de besturen van de tien regionale samenwerkingsverbanden vo/vso en een lid van de raad van bestuur, kunnen hierin een inbreng leveren om ervaren frictie met een bestuurlijk karakter te bespreken. Dit heeft tot doel om problemen te delen en van elkaar te leren.

1.4 Nieuwe vorm van toezicht

In aansluiting op het kabinetsbeleid – vertrouwen in de samenleving – is door de onderwijsinspectie een nieuwe vorm van toezicht ingevoerd. Deze heeft het motto ‘meer effect, minder last’. Het toezicht van de inspectie is risicogericht: op basis van een risico-inschatting wordt bepaald welke vorm van toezicht scholen of instellingen ontvangen. Scholen die het goed doen, krijgen minder toezicht en ontvangen een basisarrangement. Zijn er risico’s? Dan krijgen de scholen een aangepast arrangement. De raad van bestuur wil dat alle scholen het door de inspectie toegekende basisarrangement krijgen voor kwaliteit en voor naleving van de wettelijke vereisten.

In september 2008 wees de inspectie van het onderwijs toezichtarrangementen toe voor de scholen. De inspectie van het onderwijs gaat daarbij uit van zeventenzestig locaties van OMO-scholen. Voor zeven locaties werd nog geen toezichtarrangement toegewezen.

Voor de overige locaties was de verdeling als volgt:

Locaties met een basisarrangement voor alle afdelingen	22
Locaties met een aangepast arrangement kwaliteit voor één of meerdere afdelingen	3
Locaties met een aangepast arrangement naleving van de wettelijke vereisten voor één of meerdere afdelingen	27
Locaties met een aangepast arrangement kwaliteit en naleving van de wettelijke vereisten voor één of meerdere afdelingen	8

Begin 2009 voerde de raad van bestuur gesprekken met de Inspectie van het Onderwijs over de toegewezen aangepaste arrangementen. Tijdens de gesprekken bespraken de inspectie van het onderwijs en de raad van bestuur de vervolgstappen, die tot verminderde risico’s en een basisarrangement voor alle scholen moeten leiden. Tijdens deze gesprekken was de schoolleider van de school aanwezig.

1.5 OMO-kwaliteitskeurmerk

In het schooljaar 2008-2009 heeft de raad van bestuur de toegevoegde waarde van een OMO-kwaliteitskeurmerk als onderdeel van kwaliteitszorg beoordeeld. De conclusie: een eigen kwaliteitskeurmerk wordt niet ingevoerd. De reden? Een keurmerk vereist onafhankelijke toetsing en een sectorbreed en maatschappelijk gedragen toetsingskader; beide facetten overstijgen het OMO-perspectief.

1.6 Veiligheid op scholen

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs. Leren gaat met vallen en opstaan. Het gaat ook gepaard met onzekerheid. Een veilige leeromgeving op school biedt steun en verhoogt de kans dat leerlingen met een diploma de school verlaten. Veiligheid is daarnaast een voorwaarde voor een goed werkklimaat op school. Samen met leerlingen, ouders, gemeenten, politie, maatschappelijk werk, jeugdzorg en de overheid zijn veel scholen bezig de veiligheid steeds bewuster vorm te geven.

OMO-veiligheidsmonitor

Om het veiligheidsbeleid van de scholen een bredere basis te geven, heeft de raad van bestuur de ontwikkeling van de OMO-veiligheidsmonitor ondersteund. Preventie staat in de OMO-veiligheidsmonitor centraal. Goed preventiebeleid betekent vooral, aandacht voor prosociaal gedrag. Stimuleren van prosociaal gedrag is volgens velen de beste manier om agressief gedrag op school te voorkomen. Prosociaal gedrag omvat bijvoorbeeld troosten, voor iemand opkomen, iemand helpen of zelfs redden.

In maart 2009 werd de OMO-veiligheidsmonitor in gebruik genomen. Vijfentwintig scholen maakten in het afgelopen schooljaar gebruik van de veiligheidsmonitor. De overige scholen hebben aangegeven dit voorbeeld in het komende schooljaar te volgen.

1.7 Beleid nevenvestigingen

OMO is groot, maar verliest het kleine niet uit het oog. Een kernwaarde voor de organisatie is de menselijke maat: we bieden een veilige, kleinschalige leer- en leefomgeving. Zowel in stedelijke regio's als in plattelandsgebieden met relatief grote voedingsgebieden. Het organiseren van onderwijs op maat in de directe omgeving van het schoolgaande kind sluit aan op de wens van de maatschappij.

Nevenvestigingen in stand houden

De raad van bestuur streeft ernaar om alle nevenvestigingen van OMO-scholen te behouden. Maar bij structureel dalende leerlingenaantallen is het soms onderwijskundig en economisch niet meer verantwoord om een vestiging in stand te houden. Tijdens het verslagjaar is om deze reden besloten de nevenvestiging van het Fioretti College in Sint-Oedenrode op termijn sluiten.

Leerlingenaantallen

In 2008 deed de raad van bestuur onderzoek naar de langetermijnontwikkeling van leerlingaantallen ('OMO in 2022'). De resultaten van deze verkenning en de opvattingen over de menselijke maat gebruikt de raad van bestuur bij het opstellen van beleid voor de nevenvestigingen. Dit beleid is voorzien in het voorjaar van 2010.

1.8 Identiteit

In toenemende mate is er landelijk politieke druk op het bijzonder onderwijs om zijn bijzondere status nader te verduidelijken. Het traditioneel verzuilde onderwijsbestel heeft aan betekenis stevig ingeboet. Bijzondere scholen worden in toenemende mate bevraagd naar het bijzondere karakter van de school in zowel levensbeschouwelijke als pedagogische zin.

De raad van bestuur heeft, mede om die reden, het afgelopen schooljaar een vervolg gegeven aan het proces om antwoord te geven op de vraag op welke wijze de OMO-scholen zich onderscheiden van scholen met een andere signatuur. Daarbij wordt niet ingezet op een rooms-katholieke opleving in de traditionele zin van het woord, maar wordt gezocht naar een modern antwoord.

De mensen in de scholen, schoolleiders, raad van bestuur, raad van toezicht en leden van de werkgroep Identiteit zijn, in verschillende vormen, vragen naar zingeving en waardeoriëntatie gesteld om een passend antwoord op de vraag te vinden en daarmee de organisatie sterker te maken voor de toekomst.

1.9 Herschikking, samenwerking, fusie en overname

Boxtel

In juni 2009 werden de handtekeningen gezet en per 1 augustus 2009 maken het Vmbo-College Boxtel en Praktijkonderwijs Boxtel deel uit van Ons Middelbaar Onderwijs.

Voor de leerlingen uit Boxtel en omstreken komt hiermee een samenhangend en compleet onderwijsaanbod beschikbaar, dat recht doet aan de menselijke maat en aan de gewenste kwaliteit van het onderwijs.

Veghel/Sint-Oedenrode

In juli 2009 besloot de raad van bestuur dat de locatie van het Fioretti College in Sint-Oedenrode op termijn moet worden gesloten. Vanaf 1 augustus 2010 worden er geen nieuwe leerlingen meer toegelaten. De reden van deze beslissing is een sterk teruglopend leerlingenaantal. Het is onderwijskundig en economisch niet meer verantwoord die locatie open te houden.

1.10 Onderwijsinnovatie: het OMO-Kenniscentrum

De raad van bestuur vindt het belangrijk dat personeelsleden initiatieven op het gebied van onderwijsvernieuwing onder werktijd kunnen ontwikkelen. De initiatieven moeten worden doordacht, onderzocht en getest. Daarom reserveert de raad van bestuur jaarlijks gelden binnen het Fonds Onderwijs, Innovatie en Scholing (FOIS). Uit dit FOIS wordt het OMO-Kenniscentrum bekostigd.

Projectaanvragen

Jaarlijks dienen scholen projectaanvragen in. De raad van bestuur beoordeelt deze aanvragen en kijkt naar het innovatieve karakter ervan en de mogelijkheid om de kennis te delen met andere scholen. In de projecten wordt in veel gevallen door meerdere OMO-scholen samengewerkt. Ook wordt er regelmatig met externe organisaties samengewerkt.

Projecten

Tijdens het schooljaar 2008-2009 kreeg het OMO-Kenniscentrum zeventien projectvoorstellen. Twaalf daarvan werden goedgekeurd. Daarnaast liepen twee projecten uit het voorafgaande schooljaar door. In de loop van het schooljaar is het merendeel van de projecten succesvol afgesloten. Via presentaties en artikelen in OMologie is de verworven kennis gedeeld met collega-docenten.

Projecten op het vmbo

OMO-Scholengroep De Langstraat, Walewyc (Waalwijk): 'Into your Future!'

'Into your future!' is een project van de Walewyc, een school van OMO-Scholengroep De Langstraat. In het project 'Into your future!' is een afwisselende lessencyclus over de beroepskeuzebegeleiding ontwikkeld. De insteek van dit project is een intensieve samenwerking tussen Walewyc (en andere vmbo-scholen) en het bedrijfsleven.

OMO-Scholengroep De Langstraat, Walewyc (Waalwijk): 'Mini-onderneming in de gemengde leerweg'

Het verbreden en uitbreiden van het project 'mini-onderneming in de gemengde leerweg' is het doel van dit project. In het derde leerjaar van de gemengde leerweg vmbo volgen leerlingen binnen het vak Technologie het project 'mini-onderneming'. Het project draait nu twee jaar. En met succes. De wens is om het project in de regio uit te breiden naar alle beroepsgerichte vakken van de gemengde leerweg. Hierbij is hulp en ondersteuning van het bedrijfsleven nodig. Het project is ontwikkeld met het Koning Willem I College in 's-Hertogenbosch.

Scholengemeenschap Were Di (Valkenswaard): 'Natuurlijk leren in de bovenbouw van het vmbo'

In het project 'Natuurlijk leren in de bovenbouw van het vmbo' is er gekeken hoe de lesstof het best overgedragen kan worden. Niet alleen binnen Were Di Drie, de afdeling waarbinnen vanaf leerjaar één het natuurlijk leren is ontwikkeld en toegepast, maar ook binnen de sectoren in het derde en vierde leerjaar.

Projecten op havo/vwo

Sint-Odulphuslyceum (Tilburg): 'Spelen met taal'

Het Sint-Odulphuslyceum ging het tweede jaar in met een project onder de titel 'Spelen met taal'. Het lyceum doet dat samen met negen andere OMO-scholen en een aantal scholen uit hun Europese netwerk. In het project wordt drama als werkvorm ingezet voor het leren van een taal. Ook wilde de school bekijken in hoeverre het leren van Engels en Duits gekoppeld kan worden aan de leerstof van andere vakken, zoals muziek en drama. Dit heet verbindend leren. Leerlingen worden uitgedaagd om talen te bekijken vanuit een cultureel oogpunt. Zo leggen ze vanzelf de verbinding met onze Europese omgeving.

Sint-Odulphuslyceum (Tilburg): 'Chinese taal'

De invloed van China in de wereld neemt toe. Kennis van de Chinese taal en cultuur wordt steeds belangrijker. Het Sint-Odulphuslyceum zette samen met het Theresialyceum en Pleincollege Eckart de mogelijkheden van Chinees in het voortgezet onderwijs op een rij. Zij startten met het ontwikkelen van een leerplan en lessenplan voor een keuzevak Chinees in de bovenbouw van het vwo. Ook wilden de scholen weten of het vak in de toekomst verder uitgebreid kan worden, bijvoorbeeld naar de bovenbouw van de havo.

Maaslandcollege (Oss): 'CONNECT'

'CONNECT' is de naam van het project dat het Maaslandcollege het afgelopen jaar startte. Het kernteam 'Tweetalig Onderwijs' wil met dit project het tweetalig onderwijs verder ontwikkelen en verfijnen. Bovendien wilde het kernteam het bestaande vakkenpakket uitbreiden en wijzigen. Hoe? Door materiaal te ontwikkelen voor nieuwe vakken: cultural education, speech and literature (split), social studies en technology/informatiekunde. Hierbij wordt webbased materiaal gebruikt. In dit project werd bekeken of het Middle Years Program van het International Baccalaureate ingevoerd kan worden in het reguliere tweetalige onderwijs.

Instelling Voortgezet Onderwijs Deurne, deelschool Peellandcollege (Deurne): 'Examenexperiment Nieuwe Scheikunde'

In het project 'Examenexperiment Nieuwe Scheikunde' is verder gewerkt aan de landelijke voorbereiding van een nieuw scheikundeprogramma voor havo en vwo. Daarvoor is speciaal lesmateriaal ontwikkeld, net als een aangepast centraal examen en een schoolexamen.

Sint-Odulphuslyceum (Tilburg): 'ERK-plus'

Met nieuwe en digitale lespakketten wilde het Sint-Odulphuslyceum, samen met het Theresialyceum en De Nieuwste School, een zo hoog mogelijk niveau binnen het Europees Referentiekader (ERK-plus) zien te halen. De scholen ontwikkelden plusprogramma's voor de havo- en vwo-top. De beloning: een Europees erkend taaldiploma (net als DELF (Diplôme d'Etudes en Langue Française) / Goethe / Cambridge-niveau). Ook komt er een digitaal Taalportfolio. Het project past prima binnen de gedachte van de Academische Scholen. Het project wordt gevolgd door het Ruud de Moor Centrum (RdMC) van de Open Universiteit. Het RdMC stelt naast de onderzoekscapaciteit ook kennis ter beschikking op het gebied van e-learning en e-didactiek. Het project heeft een looptijd van drie jaar.

2College Cobbenhagen (Tilburg): 'Samen ontwikkelen van wiskunde D'

'Samen ontwikkelen van wiskunde D' is een project dat 2College voor het tweede jaar uitvoerde. 2College streeft naar een 'academisch vwo'. De school werkt hard aan het opbouwen en

onderhouden van contacten met de Universiteit van Tilburg. Bij dit project werkte 2College samen met de universiteit. Dat betekent voor leerlingen en docenten een intensiever contact met de academische wereld.

Schoolbrede projecten

2College Wandelbos (Tilburg): 'OMOpedia, onze digitale werkplaats'

Binnen het project 'OMOpedia, onze digitale werkplaats' ontwikkelde 2College samen met OMO-Scholengroep Bergen op Zoom, Rythovius College, Maurick College en Pleincollege Bisschop Bekkers een database. Deze database bestaat uit een handleiding digitale didactiek en voorbeeldmateriaal dat de schoolboeken vervangt. De projectgroep begint met het leergebied Mens en Maatschappij. Eerst is een leergang met modules opgezet voor leerjaar één. Elke school leverde een module die voldoende is voor dertig lessen in klas één. Dit leverde een bestand met modules op. Scholen kunnen uit dit bestand een keuze maken en zelf hun lesmateriaal samenstellen. Het project past in het nader uit te werken OMO-brede OMO-pediaconcept. Centraal in dit concept staan de ontsluiting van digitale leermiddelen en de ontwikkeling van een digitale werkruimte.

Scholengemeenschap Were Di (Valkenswaard): 'ICT (N@Tschool!) en het onderwijs op de pleinen'

'ICT (N@Tschool!) en het onderwijs op de pleinen'. Zo heet het project waaraan de scholengemeenschap Were Di dit jaar werkte. In hun nieuwe schoolgebouw zijn veel ICT-voorzieningen aanwezig. Om het gebruik van de elektronische leeromgeving N@Tschool! te stimuleren, wordt binnen dit project gewerkt met lesmateriaal van diverse bronnen (eigen materiaal, materiaal van internet en materiaal van uitgevers).

Fioretti College (Veghel): 'Ho, tot hier en niet verder'

De landelijk bekende training 'Ho, tot hier en niet verder' richt zich op de psychosociale weerbaarheid van leerlingen en ouders. De training is bedoeld voor basisschoolkinderen, maar de methode is ook bruikbaar voor het middelbaar onderwijs.

Pleincollege Sint-Joris, Pleinschool Helder (Eindhoven): 'Uitstroom ASS'

Pleinschool Helder is een school voor leerlingen met een Autisme Spectrum Stoornis (ASS). De school, die sinds 2006 bestaat, richt haar lesinhoud en werkwijze op het reguliere onderwijs. Dat maakt het sommige leerlingen mogelijk door te stromen. Om de leerling adequaat te begeleiden bij deze overgang is dit project uitgevoerd.

Kwadrant Scholengroep, deelschool Cambreurcollege (Dongen): 'Digitaal curriculum beeldende vormgeving'

'Digitaal curriculum beeldende vormgeving' is een project van Kwadrant Scholengroep. Het plan was om in het eerste jaar een schoolbreed lesprogramma te ontwikkelen (vmbo/bb tot en met gymnasium/TTO). Binnen het vak beeldende vormgeving krijgt audiovisuele vormgeving een nadrukkelijke plaats. Het curriculum wordt in de elektronische leeromgeving N@Tschool! geplaatst. Voor de invulling ervan werd gedacht aan een project in combinatie met levensbeschouwing en een project in combinatie met biologie.

Voor het schooljaar 2009-2010 kwamen tien aanvragen voor projecten binnen bij het OMO-Kenniscentrum. Vijf projecten hiervan zijn gehonoreerd; de projecten Chinese taal en ERK-plus (Europees Referentie Kader-plus) uit 2008-2009 krijgen een vervolg.

1.11 Het stimuleren van leerlingen door OMO-prijzen

Op 25 en 26 juni 2009 zijn de OMO-prijs vmbo-leerwegen en de OMO-profielwerkstukprijs uitgereikt. Niet alleen de genomineerden waren aanwezig, maar ook familie, vrienden, docenten en schoolleiders. Het was spannend: de winnaar kreeg een geldbedrag van € 1.600. De andere genomineerden ontvingen een bedrag van € 400.

OMO-prijs vmbo-leerwegen

Winnaar in de categorie beroepsgerichte leerweg was Maud Fijten van het Varendonck-College. In haar praktische opdracht onderzocht ze het effect van je uitstraling op andere mensen. De titel van haar werkstuk: 'Wat je uitstraalt, krijg je terug'. Bob van der Staak van het Duhamel College ontving een eervolle vermelding voor zijn werkstuk over 'Dekkers, internationaal transport'. Ook Monika Gojdowski van het Munnikenheide College ontving een eervolle vermelding met 'Brain Wash'. Daarin beschreef zij het kappersvak.

In de categorie gemengde leerweg ging de hoofdprijs naar Annelein van Cutsem en Lot van Os van De Nieuwste School. Zij oriënteerden zich op hun toekomst in de kunst. Hun werkstuk had de naam 'Creatieve chaoten'. Ook in deze categorie waren er twee eervolle vermeldingen, namelijk voor Robin van Wankum en Joyce van der Borst van het Munnikenheide College. Zij maakten een werkstuk over de gezondheidszorg in Nederland. Marlou van Oss van het Varendonck-College kreeg ook een eervolle vermelding voor haar werkstuk over anorexia nervosa.

OMO-profielwerkstukprijs

In de categorie havo waren Margot van Dobben en Fleur van Ravesteijn van Pleincollege Eckart de winnaars met hun werkstuk 'Nederland: een utopie?'. Hierin gingen zij op zoek naar hún utopie voor ons land. Anna Willems van het Sint-Janslyceum kreeg een eervolle vermelding voor haar werkstuk 'Inside Out', een theatervoorstelling over de modellenwereld. Een eervolle vermelding was er ook voor Guust Persoon van Pleincollege Van Maerlant voor zijn 'Muziekfiets'.

In de categorie vwo werd het profielwerkstuk van Imke Valentijn en Ellen Versmissen van Scholengemeenschap Were Di als beste beoordeeld. Hun onderzoek naar Borrelia-bacteriën in het weefsel van Berner Sennenhonden maakte diepe indruk op de jury. Koen Bakker en Jan Bartelings van Pleincollege Van Maerlant kregen een eervolle vermelding voor 'De mislukking van een succes', over Operation Market Garden. Ook Rens van Kalken, Rogier Muller, Thomas Tuerlings, Martijn Vos en Dennis Walraven van OMO- Scholengroep Helmond, deelschool Carolus Borromeuscollege kregen een eervolle vermelding voor hun werkstuk 'Vaste brandstofrakiet'.

Dit jaar had de jury voor het vwo een vierde werkstuk genomineerd. De reden hiervoor was dat de jurycriteria moeilijk toe te passen waren op het werkstuk. Robert van Leeuwen en Peter Berkers van het Peellandcollege maakten een film met de naam 'Salinger's novel'. Het resultaat had zo'n grote indruk gemaakt op de jury dat zij ook genomineerd werden.

2 Werkgeverschap

2.1 De leraar centraal

De rode draad in het personeelsbeleid van OMO is het TWAO-principe: *'de inspanningsplicht van zowel werkgever als werknemer om het talent van iedere individuele werknemer te ontwikkelen en de bekwaamheid te onderhouden met respect voor de wederzijdse wensen, ambities en omstandigheden.'*

De raad van bestuur streeft ernaar de professionaliteit van de leraar een nieuwe impuls te geven. Daarom wordt met de leraren van OMO-scholen gesproken om te bepalen wat de professionele ruimte van de docent zou moeten zijn. Het komende jaar wordt de dialoog verbreed: in 2009-2010 volgen een aantal regiobijeenkomsten. Deze worden ondersteund en verbreed door een interactieve website. Hierop kunnen leraren hun visie op het onderwerp 'professionele ruimte' geven. De dialoog moet leiden tot een gezamenlijke visie op professionele ruimte en een professioneel statuut.

2.2 CAO OMO en individuele arbeidsvoorwaarden

OMO heeft als werkgever de ambitie haar werknemers een aantrekkelijk pakket met secundaire arbeidsvoorwaarden te bieden. Het pakket moet maximale ruimte geven aan het individu en tegelijkertijd recht doen aan de verschillende werkvormen op de scholen. Dat betekent dat de vertaling van de arbeidsvoorwaarden zo dicht mogelijk bij de werkvloer moet plaatsvinden. Het TWAO-principe dat hierboven genoemd wordt, staat hierbij centraal. De cao-partijen kennen het belang van professionalisering van personeelsleden. Ze doen hiervoor een beroep op de verantwoordelijkheid van het personeel en de organisatie. Op 13 juli 2009 is overeenstemming bereikt met de vakcentrales over de CAO OMO 2008-2010. Met deze cao is een eerste stap gezet om deze ambities te verwezenlijken.

2.3 Competentieontwikkeling en implementatie van de Wet BIO

De Wet op de Beroepen in het Onderwijs (Wet BIO) zorgt dat het onderwijspersoneel tijdens zijn loopbaan aan bepaalde kwaliteitseisen voldoet. De Wet BIO is ingevoerd op 1 augustus 2006. In 2008-2009 heeft de raad van bestuur een scan laten uitvoeren. Deze scan geeft een beeld van de stand van zaken in de scholen. Te zien is dat ongeveer de helft van de scholen de Wet BIO heeft toegepast zoals wettelijk is voorgeschreven en uitgewerkt in het OMO-beleid. De andere helft is nog bezig met de implementatie van de wet.

2.4 Project lerarenopleiding

Een bekwame leraar voor de klas draagt bij aan goed onderwijs. Daarom besteedt de raad van bestuur sinds 2000 in haar beleid aandacht aan de professionalisering van leraren. OMO-scholen werken intensief samen met lerarenopleidingen om studenten al bij het begin van hun lerarenopleiding optimaal te begeleiden bij hun stages. Het ministerie van OCW stimuleert dit 'opleiden in de school'.

Aan de slag met dieptepilots

OCW maakte vijftien landelijke experimenten mogelijk voor scholen die opleidingstaken op zich wilden nemen (zogenaamde dieptepilots). OMO voert twee experimenten uit. Een ervan is een academische opleidingsschool (Veghel/Eindhoven). Hier doen docenten en studenten onderzoek naar het onderwijs zoals het in de school vorm krijgt. Het tweede experiment vindt plaats in een gespecialiseerde opleidingsschool (Roosendaal). Hier wordt vijftig procent van het curriculum van de opleiding voor docent uitgevoerd. Het doel van de experimenten is het opleiden in de school een wettelijke basis te geven. Hierdoor zijn de betrokken scholen bevoegd om in samenwerking met de lerarenopleidingen op te leiden.

Het ministerie heeft aan het einde van dit verslagjaar de experimenten voor de twee scholen getoetst en geaccrediteerd. Voor de scholen betekent dit een nieuwe status als opleidingsschool voor een periode van zes jaar met jaarlijks een subsidie.

Partnerschappen met hbo-lerarenopleidingen

De Hogeschool van Rotterdam werkt samen met de opleidingsschool in Roosendaal en met andere OMO-scholen in het westen van Brabant. Het Instituut voor Leraar en School van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen doet hetzelfde met de opleidingsschool in Veghel/Eindhoven en met scholen in het noordoosten van het spreidingsgebied van OMO. Met Fontys Hogescholen zijn er nieuwe formele samenwerkingsrelaties tot stand gekomen. Fontys participeert in de academische opleidingsschool (Veghel/Eindhoven). Bovendien hebben Fontys en OMO samen een nieuwe aanvraag voor een opleidingsschool in Tilburg voorbereid.

Contacten met universiteiten

Ook met de universiteiten zijn er intensieve contacten. OMO werkt samen met de Universiteit van Tilburg om een gezamenlijke universitaire lerarenopleiding op te richten. Aan het einde van het verslagjaar is de officiële aanvraagprocedure gestart. Ook is er een OMO-leerstoel aan de Universiteit van Tilburg in het leven geroepen. Sinds januari 2009 bekleedt prof. dr. R.F. (Rob) Poell deze leerstoel. De leerstoel is betrokken bij de experimenten van het onderzoek door docenten.

De Eindhoven School of Education van de universitaire lerarenopleiding van de Technische Universiteit Eindhoven is partner geworden bij de opleidingsschool Veghel/Eindhoven. De Radboud Universiteit was al partner en blijft dit ook.

Onderzoeksprojecten

In de academische opleidingsschool (Veghel/Eindhoven) slaagden de scholen erin om ruim veertig onderzoekstrajecten door leraren uit te voeren. De leraren en de studenten kregen ondersteuning van een wetenschapsteam en onderzoeksbegeleiders. Samen met de

lerarenopleidingen en universiteiten is begeleidingsmateriaal gemaakt. Dit materiaal kan ook gebruikt worden door andere scholen.

Ook in de andere opleidingsschool (Roosendaal) is het schoolgebonden onderzoek aangepakt. De beide, pas erkende opleidingsscholen komen in aanmerking voor nieuwe proefprojecten (pilots) voor schoolgebonden onderzoek van het ministerie van OCW. De pilots starten in het schooljaar 2009-2010.

Van experiment naar standaard

Het opleiden in de school is het experimentele stadium voorbij. Daarom is het van belang dat de raad van bestuur de professionalisering van opleiders op school standaardiseert. De raad van bestuur biedt daarom cursussen aan die bekroond worden met een eigen certificaat. In dit verslagjaar ontvingen veertien opleidingsdocenten en tachtig schoolpracticumdocenten hun certificaat.

Kennis delen in opleidingskringen

Opleidingskringen bevorderen kennisdeling over opleiden in de school. Deze kringen zijn een ontmoetingsplaats voor opleidingsdocenten. Alle OMO-scholen nemen deel aan deze opleidingskringen. Hierdoor zijn de kringen uitgegroeid tot een breed professioneel opleidingsnetwerk binnen OMO. Er zijn vier opleidingskringen die maandelijks bijeenkomen.

De raad van bestuur vindt een goed en stabiel opleidingsnetwerk heel belangrijk. Daarom ontwikkelt zij beleid rondom dit netwerk. In het volgend schooljaar zal dit beleid worden vastgesteld.

Leren voor leraar

De OMO-Masterkl@s is bedoeld om leerlingen te stimuleren te gaan studeren voor leraar. OMO vergoedt hun collegegeld en biedt de studenten een exclusief aanvullend trainingsprogramma. De eis: studenten moeten in vier jaar afstuderen. Ze krijgen dan een baan bij OMO. Het afgelopen jaar volgden ongeveer 200 studenten de OMO-Masterkl@s; 38 van hen zijn dit verslagjaar afgestudeerd en inmiddels aan het werk op een OMO-school.

2.5 Mobiliteitsbeleid: ProMotion

De interne arbeidsmarkt moet worden versterkt en er is behoefte aan een OMO-brede aanpak van mobiliteit en re-integratie. Om dit waar te kunnen maken, moet er in de organisatie voldoende kennis zijn van wet- en regelgeving, re-integratie, outplacement, loopbaanbegeleiding en de interne en externe arbeidsmarkt. Deze expertise zal binnen OMO verder opgebouwd en ingezet moeten worden.

De raad van bestuur heeft besloten om 'ProMotion, ruimte voor loopbaanontwikkeling' op te richten. ProMotion wordt een OMO-breed platform met expertise en diensten op het gebied van competentie- en loopbaanontwikkeling, werving en selectie en re-integratie. Het afgelopen schooljaar is gestart met de voorbereidingen voor de oprichting van ProMotion.

2.6 Opleiden tot ICT-docent

Sinds een aantal jaar is er een nieuwe opleiding binnen het vmbo: de ICT-route. In deze route werken leerlingen met ICT. Ze leren niet aan computers te sleutelen en ook niet hoe ze software moeten ontwerpen. Maar ze leren wel samenwerken in projectvorm, probleemstellingen analyseren en oplossingen voor vraagstukken bedenken door ICT in te zetten.

Bijscholing is nodig

Voor deze relatief nieuwe route zijn geen specifieke docentenopleidingen. Maar docenten hebben voor dit type onderwijs vaak wel bijscholing nodig. Daarom heeft de raad van bestuur een ontwerp voor zo'n aanvullende opleiding gemaakt. Prof. dr. Simons van de Universiteit Utrecht heeft het voorstel laten toetsen op samenhang, onderwijskundige aanpak en didactische werkwijze. De toetsing had een positief resultaat. Het landelijk Platform voor Intersectorale Programma's (waar de ICT-route toe behoort) onderschrijft de opzet en ziet goede mogelijkheden om de voorstellen verder in een breder verband uit te werken. De raad van bestuur heeft in november 2009 besloten om in de ontwikkeling samenwerking te zoeken met een Hogeschool.

3 Maatschappelijke verantwoordelijkheid

OMO neemt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ze toont waar ze voor staat, gaat met belanghebbenden in dialoog en laat zich inspireren door de principes van 'Goed Onderwijsbestuur'.

3.1 In dialoog met belanghebbenden

Tijdens het schooljaar 2008-2009 zette de raad van bestuur de beleidsprojecten 'stakeholdersconferentie' en 'vergroten ouder- en leerlingparticipatie' om naar een meer algemene 'dialoog met belanghebbenden'. Wie (binnen bestuur en scholen) moet met wie (uit de groep belanghebbenden) in gesprek, en welke vormen en instrumenten zijn daarbij het meest geschikt? Om de expertise van de schoolleiders optimaal te benutten, startte in het voorjaar van 2009 over dit thema een werkgroep met schoolleiders. In november 2009 heeft deze werkgroep haar bevindingen en adviezen gepresenteerd. Deze worden door de raad van bestuur meegenomen in de uitwerking van de beleidsvisie Dialoog met belanghebbenden die gepland staat voor januari 2010.

3.2 Evaluatie van de toepassing Code 'Goed Onderwijsbestuur'

In augustus 2008 stelde de VO-raad de sectorcode 'Goed Onderwijsbestuur' vast. VO-raadleden zijn gehouden aan de toepassing van deze code per 2010. Om alle leden in staat te stellen zorgvuldig toe te werken naar de toepassing van de code, is een overgangstermijn van twee jaar afgesproken. In juli 2009 heeft de raad van bestuur van OMO een 'tussenstandrapportage' opgesteld. De conclusie van deze evaluatie: OMO voldoet aan de sectorcode. Wel heeft OMO enkele aangepaste bepalingen vanwege de structuur van de raad van toezicht. In 2010 worden deze in het project 'Actualisering Toezicht en Bestuur binnen OMO' op de hand genomen.

3.3 Actualisering van toezicht en bestuur

De raad van bestuur houdt periodiek de hoofdlijnen van toezicht en bestuur binnen de organisatie tegen het licht. De belangrijkste vraag binnen dit proces is: 'hoe verhouden we ons tot datgene wat wijzelf en anderen als wenselijk omschrijven?'. Zijn de verantwoordelijkheden van de raad van toezicht duidelijk? Voldoen de interne 'checks and balances'? Op welke onderwerpen hebben we aanpassingen gedaan en verbeteringen geboekt? En welke aanpassingen en verbeteringen waren dat?

In het voorjaar van 2009 heeft de raad van bestuur gekeken hoe toezicht, bestuur en beheer binnen de organisatie kan worden verbeterd. Ook de raad van toezicht heeft dat gedaan. Eind 2009 stelt de raad van bestuur de voorstellen voor de aanpassing van de statuten en reglementen van OMO vast. Tijdens de Algemene Ledenvergadering in november 2010 wordt het definitieve besluit hierover genomen.

3.4 Doorontwikkelen van het directiestatuut

De raad van bestuur heeft het bevoegd gezag over de scholen en geeft leiding aan de directeuren van de OMO-scholen. Begin 2003 heeft de raad van bestuur het 'Directiestatuut Ons Middelbaar Onderwijs' vastgesteld. Dit directiestatuut regelt de verhouding tussen de raad van bestuur en de schoolleiders. Binnen het traject 'actualisering van toezicht en bestuur' vindt doorontwikkeling van het directiestatuut plaats.

4 Bedrijfsvoering

OMO heeft een gedegen en moderne bedrijfsvoering waarin publieke middelen effectief worden besteed. De organisatie wordt bestuurd op basis van een systeem van 'checks en balances'. Er is een scheiding tussen bestuur en toezicht.

Werken aan moderne bedrijfsvoering

Op bestuursniveau vonden in het schooljaar 2008-2009 activiteiten plaats binnen het thema 'moderne bedrijfsvoering', zoals:

- de ontwikkeling van OMO-Klokkenluidersregeling. Deze regeling richt zich op werknemers van OMO die een misstand vermoeden en deze melden met als doel het oplossen van de misstand. Onder een misstand wordt een situatie verstaan waarbij een zwaarwegend maatschappelijk belang in het geding is. Deze regeling is begin 2009 ingevoerd;
- de doorontwikkeling van de planning- en controlcyclus in de richting van de scholen. Hierbij wordt gebruikgemaakt van gestructureerde rapportages aan de hand van kengetallen. In 2008 is ook besloten om hiervoor een OMO Management Informatiesysteem te ontwikkelen;
- eind 2008 hield de raad van bestuur een, al eerder genoemde, strategische verkenning van toekomstige leerlingaantallen: 'OMO in 2022'. Hieruit blijkt dat de leerlingenaantallen bij OMO zullen dalen. De oorzaak: een afname van het aantal geboortes. De totaalprognose van OMO voor 2022 gaat uit van een daling van het leerlingaantal met elf procent. De verkenning geeft aan dat de daling in de minder bevolkte gebieden van de provincie aanmerkelijk fors zal zijn. De notitie 'OMO in 2022' krijgt in het voorjaar van 2010 een bestuurlijke vertaling.

4.1 OMO-beleid Ouderbijdrage

De huidige bekostiging van het onderwijs vanuit de overheid is niet voldoende. Om kwalitatief goed onderwijs te verzorgen, is op een aantal punten méér nodig. OMO-scholen bieden leerlingen een aantal extra materialen en diensten aan. Zij vragen hiervoor een bijdrage van de ouders: de zogenoemde ouderbijdrage. Tijdens het verslagjaar zijn de uitgangspunten voor een ouderbijdrage tegen het licht gehouden wat erin heeft geresulteerd dat in september 2009 de raad van bestuur het 'OMO-beleid Ouderbijdrage' heeft geactualiseerd.

Twee categorieën

Het beleid kent twee categorieën. De eerste categorie bestaat uit lesmateriaal en verbruiksmateriaal dat een leerling in een leerjaar nodig heeft plus activiteiten en diensten die het collectieve belang van een school dienen (zoals introductie, mediatheek, sportdag, computers en diploma-uitreiking). De OMO-scholen verstrekken deze materialen en diensten *kosteloos* aan de leerlingen.

Categorie twee omvat materialen en diensten die ouders *op verzoek* van de school aanschaffen. Het gaat hierbij om zaken die door de school worden omschreven als essentieel vanuit onderwijskundig perspectief, maar waarvoor de school geen bekostiging ontvangt. Denk hierbij

aan een agenda, atlas, woordenboek, gereedschap, sportkleding, educatieve reizen en culturele activiteiten. De school brengt de ouders een ouderbijdrage in rekening voor die zaken die worden afgenomen. Voor het vaststellen van de regeling ouderbijdrage op de scholen gelden procesvoorwaarden, waaronder het verkrijgen van voorafgaande instemming door de medezeggenschapsraad, de aanwezigheid van een reductie- en kwijtscheldingsregeling en het verwijzen naar vrijwilligheid.

Categorie twee omvat daarnaast diensten die *niet essentieel* zijn vanuit onderwijskundig perspectief, zoals opbergkastjes, een schoolkamp of bepaalde festiviteiten. Deze worden gefactureerd als geleverde dienst.

Beleid dat past bij de ambities

Het 'OMO-beleid Ouderbijdrage' past bij de ambities. OMO-scholen bieden een breed pakket aan materialen en diensten die kosteloos aan ouders worden verstrekt. Tegelijkertijd kunnen de individuele scholen zich profileren met specifieke activiteiten.

4.2 Goede managementinformatie is cruciaal

Om een school te kunnen leiden, heeft het management informatie nodig. Niet alleen vanuit de school, maar ook van daarbuiten. De afgelopen jaren is de vraag naar managementinformatie sterk toegenomen. De raad van bestuur vindt het belangrijk dat de informatie over de bedrijfsvoering transparant is. Daar is hard aan gewerkt. Het achterhalen van managementinformatie is echter arbeidsintensief en het risico op fouten is groot. Daarom is het belangrijk een goed managementinformatiesysteem te ontwikkelen. In 2008-2009 is geïnvesteerd in een aantal projecten die hiermee samenhangen.

Het eerste project waaraan de raad van bestuur meewerkt, is 'Vensters voor Verantwoording'. De VO-raad heeft hierover de leiding. Naast het zoeken naar aansluiting op deze landelijke ontwikkeling, heeft de raad van bestuur zich voorgenomen om een eigen, publieksgerichte prestatie-monitor te ontwikkelen: 'OMO-InZicht'. Een werkgroep 'Managementinformatie' boog zich over de inhoud van deze OMO-monitor. In deze werkgroep zaten schoolleiders en deskundigen vanuit het OMO-bureau.

Daarnaast liepen gelijktijdig twee projecten met als doel gegevens te ontsluiten uit voornamelijk het financiële systeem (FIS2000). Als basis van beide projecten gold een verschillende techniek; *Business objects* (van leverancier SAP) voor het ene project en *Cognos* (van leverancier IBS) voor het andere. Het project met IBS is tevens gebruikt om de invoering van periodieke rapportages, als onderdeel van de planning- en controlcyclus 2009-2010, mogelijk te maken.

In 2009-2010 wordt onderzocht in hoeverre en wanneer alle uitgezette sporen bij elkaar kunnen komen.

4.3 Ontwikkelingen op ICT-gebied

ICT-beleidsplan voor een aantal jaren

De raad van bestuur wil dat het primaire onderwijsproces en het secundaire proces van de bedrijfsvoering efficiënt en effectief verlopen. ICT is daarvoor op zichzelf geen doel, maar wel een geschikt middel. Het slim inzetten van ICT om beleidsvoornemens te realiseren is juist wel weer een doel op zich. Bij OMO zijn met name op het gebied van de collectiviteit voordelen te behalen. Bijvoorbeeld bij de inkoop van hard- en software, het inrichten en beheren van de ICT-infrastructuur, het regelen van toegang tot informatiesystemen en het gebruik en beheer ervan. Maar ook het delen en vastleggen van kennis en kunde kan een collectieve toegevoegde waarde bieden.

Omdat er een degelijk, doordacht en gedragen strategisch ICT-beleid mist, is in het afgelopen schooljaar gestart met het opstellen hiervan. Het nieuwe meerjaren ICT-beleidsplan wordt in december 2009 vastgesteld. Tijdens het verslagjaar hebben de overgang op een nieuw leerlinginformatiesysteem en de evaluatie van elektronische leeromgeving (ELO) N@Tschool! een hogere prioriteit gekregen.

Nieuw leerlinginformatiesysteem

Het schooljaar 2008-2009 stond in het teken van de invoering van een nieuw leerlinginformatiesysteem. Dit systeem verving het niet-werkende en niet-werkbare leerlingadministratiesysteem LEA.

In september 2008 is definitief gekozen voor het nieuwe leerling-informatiesysteem Magister van leverancier SchoolMaster. De invoering hiervan is direct daarna van start gegaan met een symbolische aftrap in het Willem II-stadion. In oktober 2008 werden de systemen omgezet en is de nieuwe applicatie stapsgewijs en per school uitgerold. Sinds maart 2009 gebruiken alle scholen Magister voor basisfunctionaliteiten, waaronder de registratie van leerlinggegevens en de BRON-uitwisseling met de Informatie Beheer Groep. Afspraken over de aanpak van nieuwe ontwikkelingen en het structurele beheer worden vanaf het begin van het schooljaar 2009-2010 vastgelegd en gecommuniceerd.

Flexibele arbeid

In dit verslagjaar is er verder gewerkt aan de mogelijkheid voor werknemers om plaats- en tijdonafhankelijk te werken. Het creëren van deze eigentijdse mogelijkheid is al enkele jaren een bestuurlijk uitgangspunt. Aan het einde van schooljaar 2008-2009 is de nieuwe verenigingswebsite www.omo.nl gelanceerd. Sindsdien is er één webportaal als centraal toegangspunt dat overal en altijd toegankelijk is. Bedrijfskritische informatie op dit portaal is extra goed beveiligd. Daarvoor is niet alleen een gebruikersnaam-wachtwoordcombinatie nodig, maar ook een zogenaamde hardware-token. Deze digitale sleutelhanger genereert iedere zestig seconden een inlogcode die extra ingevoerd moet worden.

Personeels- en salarisadministratie

Voor de personeels- en salarisadministratie gebruikte Ons Middelbaar Onderwijs HR Access versie 3E van softwareleverancier Raet. De functionaliteit en stabiliteit van deze verouderde, maatwerkversie liet te wensen over. Daarom is er overgestapt op een nieuwe 'in service'-variant van dit pakket: een webapplicatie die extern gehost wordt. De voordelen: meer mogelijkheden op het gebied van inrichting en gebruik. Ook hoeft het OMO-bureau niet meer te zorgen voor het beheer van de applicatie. De basisfunctionaliteiten zijn in juli 2009 succesvol ingevoerd. In het schooljaar 2009-2010 wordt onderzoek gedaan naar de implementatie van andere functionaliteiten.

Digitaal onderwijsmateriaal

De raad van bestuur wil graag onderzoeken welke rol de OMO-scholen kunnen spelen bij het ontwikkelen en arrangeren van digitaal onderwijsmateriaal. Daarom is de raad van bestuur in deze verslagperiode een samenwerking met Noordhoff Uitgevers gestart. Het doel van deze samenwerking is het versterken van professionaliteit van de docent als regisseur. Dit gebeurt onder meer door het gebruik van digitale middelen te bevorderen. Denk bijvoorbeeld aan het selecteren, arrangeren en het integreren van eigen materiaal en de uitwisseling daarvan in de digitale leeromgeving. Het project verloopt voorspoedig. De eerste resultaten worden in november 2009 gepresenteerd. Deze resultaten kunnen bijdragen aan de in het volgende schooljaar nader uit te werken business case voor OMO-pedia. Het doel hiervan is de ontsluiting van digitale leermiddelen en het opzetten van een digitale werkruimte.

4.4 Elektronische leeromgeving N@Tschool!

Het afgelopen schooljaar heeft de raad van bestuur geen invulling gegeven aan de structurele beheerorganisatie voor de elektronische leeromgeving N@Tschool!. Wel is er uitgebreid stilgestaan bij de toekomst van N@Tschool! Vanwege drempels in zowel het gebruik en de functionaliteiten van de applicatie, als de afspraken met leverancier Three Ships is besloten het verplichte karakter van het gebruik van N@Tschool! los te laten. Enkele scholen willen vanaf september 2009 met een andere ELO gaan werken. In het schooljaar 2009-2010 wordt duidelijk wat dit betekent voor de ICT-organisatie.

4.5 Nieuwe financiële richtlijnen

Het eigen vermogen van de OMO-organisatie is de som van de vermogens van alle scholen en de 'verenigingsbedrijven' (zoals de raad van bestuur, het OMO-bureau en de verenigingstaken). Door externe en interne ontwikkelingen is het eigen vermogen onder druk komen te staan.

Met ingang van kalenderjaar 2008 gelden nieuwe financiële richtlijnen, die van invloed zijn op de wijze van administreren. Daarbij is de verplichting ontstaan om nieuwe voorzieningen op te nemen voor toekomstige jubilea en verplichtingen rond de OMO-seniorenregeling (OSR). De VO-raad en de Raad van Jaarverslaggeving overleggen nog over de manier waarop seniorenregelingen administratief verwerkt moeten worden. Hierover zal volgend schooljaar meer duidelijk komen.

Financiële crisis

Ook de vo-sector ontkomt niet aan de gevolgen van de financiële crisis. Deze gevolgen zullen vanaf schooljaar 2009-2010 merkbaar zijn. Salarisverhogingen die in de CAO OMO zijn afgesproken, worden waarschijnlijk niet geheel in de bekostiging gecompenseerd.

4.6 Solidariteitsfonds bouwkundige investeringen

De raad van bestuur wil een solidariteitsfonds bouwkundige investeringen inrichten. Het kan voorkomen dat gemeenten de aan hen toegekende middelen voor onderwijshuisvesting niet bestemmen voor dat bepaalde doel. Hierdoor dreigen soms zodanige bouwkundige knelpunten te ontstaan dat het onderwijsproces op scholen geweld wordt aangedaan en leerlingen en leraren in een onwenselijke situatie terecht komen. In voorkomende gevallen kan een school dan een beroep doen op de solidariteit van de overige scholen.

In het najaar van 2008 behandelde het Collectief Schoolleiders Overleg (CSO) een verkennende notitie over dit onderwerp. De gevoeligheden rond dit thema zijn toen besproken. In schooljaar 2009-2010 wordt het beleid verder uitgewerkt.

4.7 Overhead

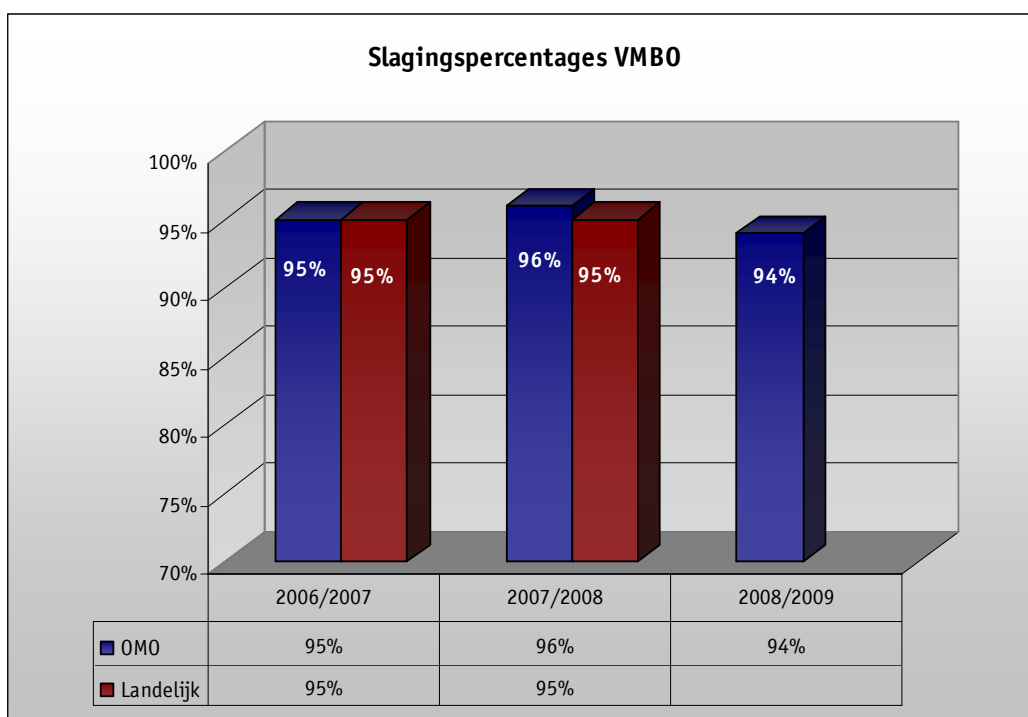
De raad van bestuur is van mening dat zoveel mogelijk middelen ingezet moeten worden voor het primaire proces. Om daar een reëel beeld van te krijgen is onder andere meegedaan aan een onderzoek naar overhead in het onderwijs door organisatieadviesbureau Berenschot. In december 2007 zijn daarvan de resultaten gepresenteerd. Mede naar aanleiding van die resultaten heeft de raad van bestuur het thema overhead op de agenda gezet. Dit onderzoek laat zien dat VO-scholen in Nederland een lagere overhead kennen dan andere instellingen in de publieke sector. Binnen de VO-sector scoort OMO gemiddeld. Wel bleken er verschillen te bestaan bij de individuele scholen.

In het verslagjaar is het percentage overhead nadrukkelijker in financiële documenten gepresenteerd en is het thema besproken in het managementgesprek tussen raad van bestuur en schoolleiding. In tegenstelling tot de plannen is de uitwerking van een beleidsnotitie niet in het verslagjaar verschenen. In de loop van schooljaar 2009-2010 zal deze wel het licht zien.

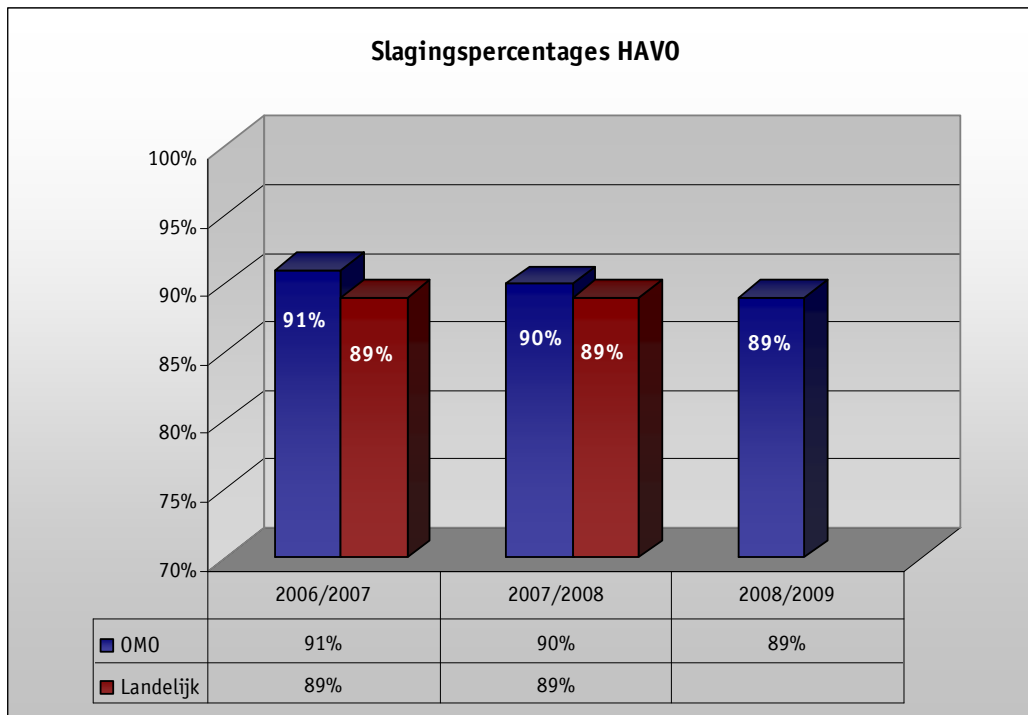

Bijlage 1 Onderwijsresultaten

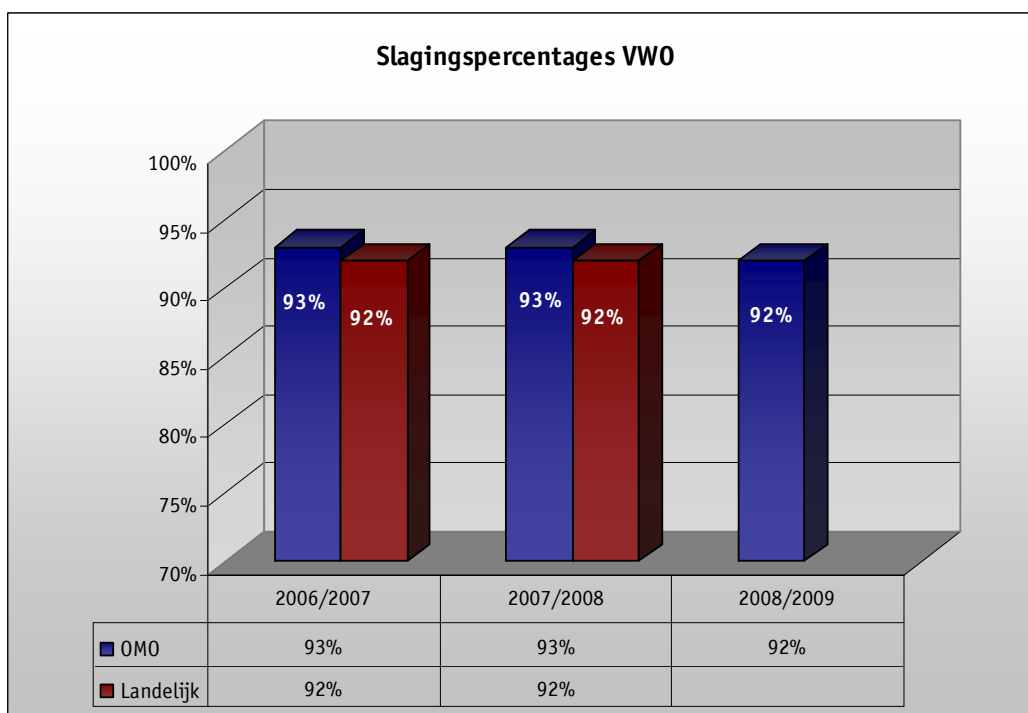
Goed onderwijs richt zich ook op het behalen van een diploma. De examenresultaten van de afgelopen drie jaren zijn afgezet tegen de landelijke gemiddelden. De gemiddelden van 2009 waren nog niet beschikbaar toen deze beleidsverantwoording werd samengesteld. Voor het vmbo ligt het resultaat voor het jaar 2006-2007 gelijk met landelijk gemiddelde. In 2007-2008 scoren leerlingen van de OMO-scholen hoger dan het landelijk gemiddelde. Voor havo en vwo liggen de resultaten voor de beide schooljaren boven het landelijke gemiddelde. De slagingspercentages per school zijn te vinden op de site van 'onderwijs in cijfers' <http://oic.cfi.nl>.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
peildatum juni 2009

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
peildatum juni 2009

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
peildatum juni 2009

De gegevens van OMO-scholen zijn afgezet tegen het landelijk gemiddelde. Te zien is dat de resultaten van de OMO-scholen niet significant afwijken van dit landelijk gemiddelde.

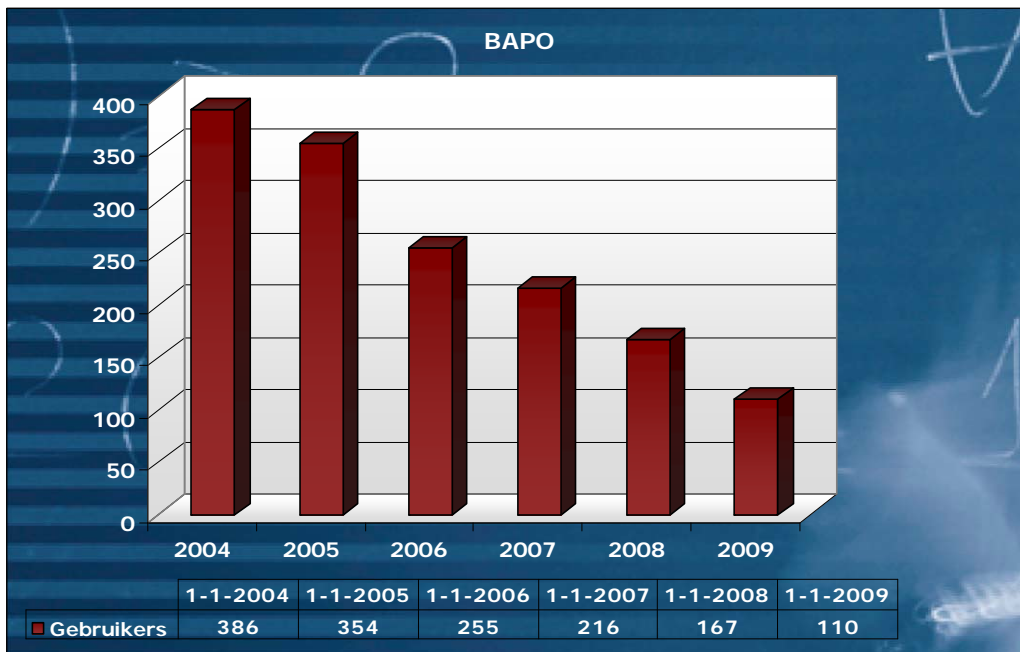
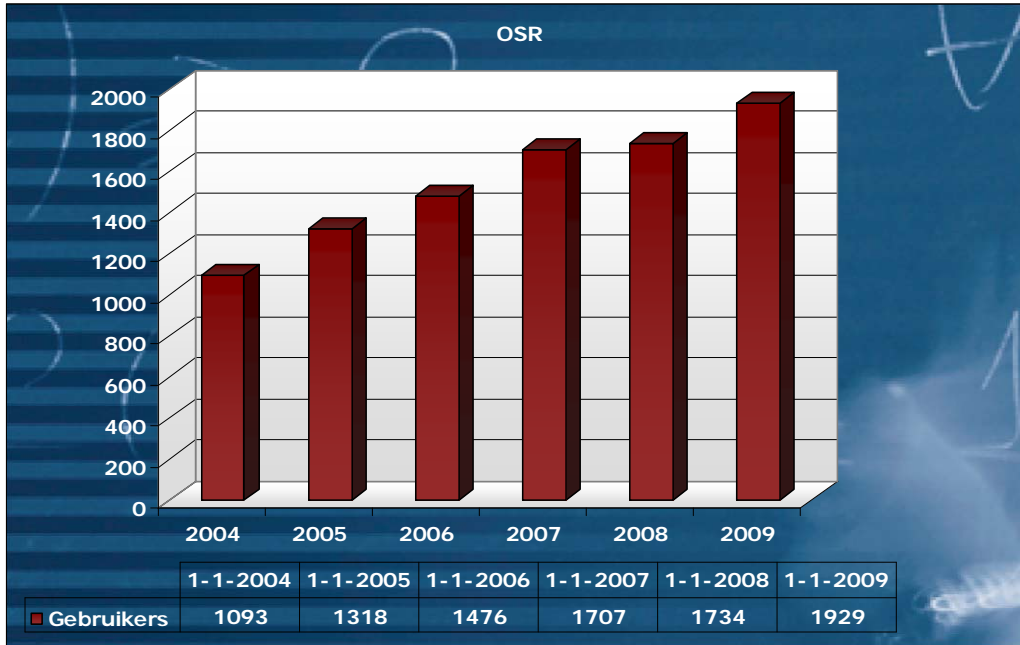
	vmbo bbl		vmbo kbl		vmbo g/t		havo		vwo	
	% onvertraagd naar diploma	gemiddeld examencijfer	% onvertraagd naar diploma	gemiddeld examencijfer	% onvertraagd naar diploma	gemiddeld examencijfer	% onvertraagd naar diploma	gemiddeld examencijfer	% onvertraagd naar diploma	gemiddeld examencijfer
OMO gemiddelde	92%	6,7	90%	6,4	87%	6,3	65%	6,3	68%	6,4
Landelijk gemiddelde	91%	6,6	85%	6,3	87%	6,3	64%	6,2	66%	6,3

Opbrengstgegevens 2008

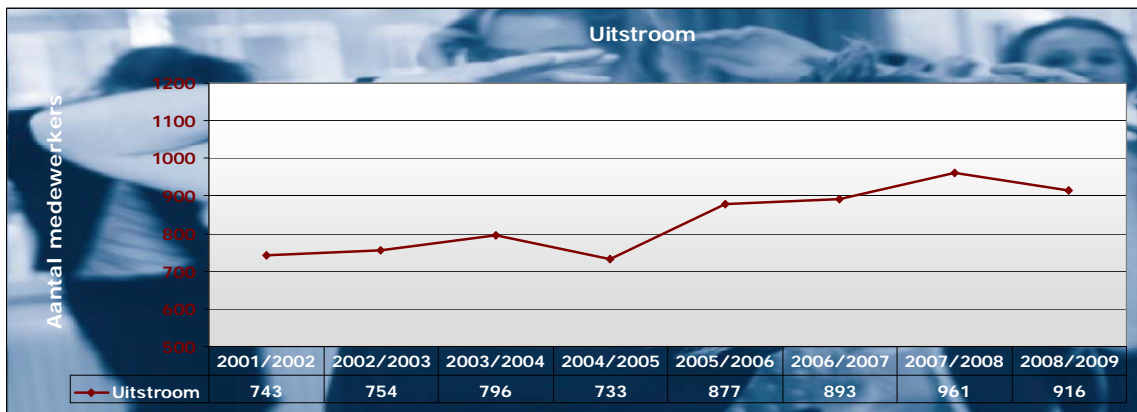
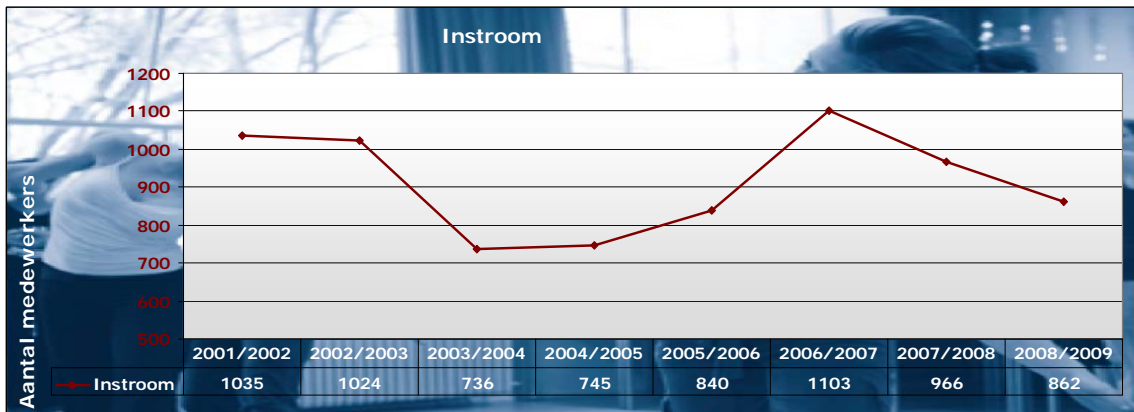
(bron: CFI, Inspectie van het onderwijs en Trouw)

Bijlage 2 Sociaal jaarverslag

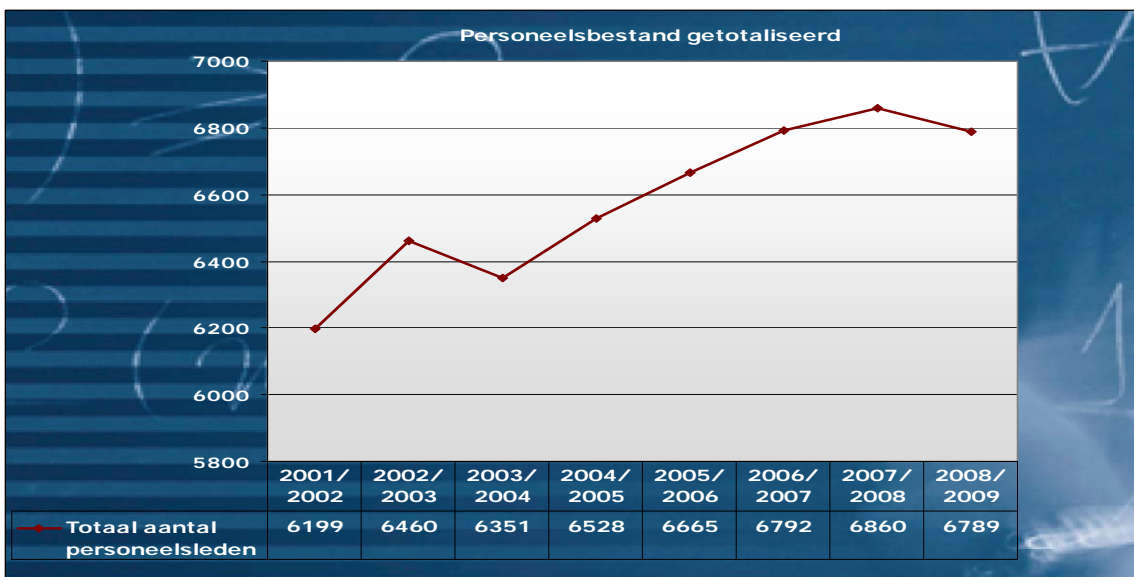
OMO Senioren Regeling (OSR) en Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen (BAPO)

Instroom en uitstroom

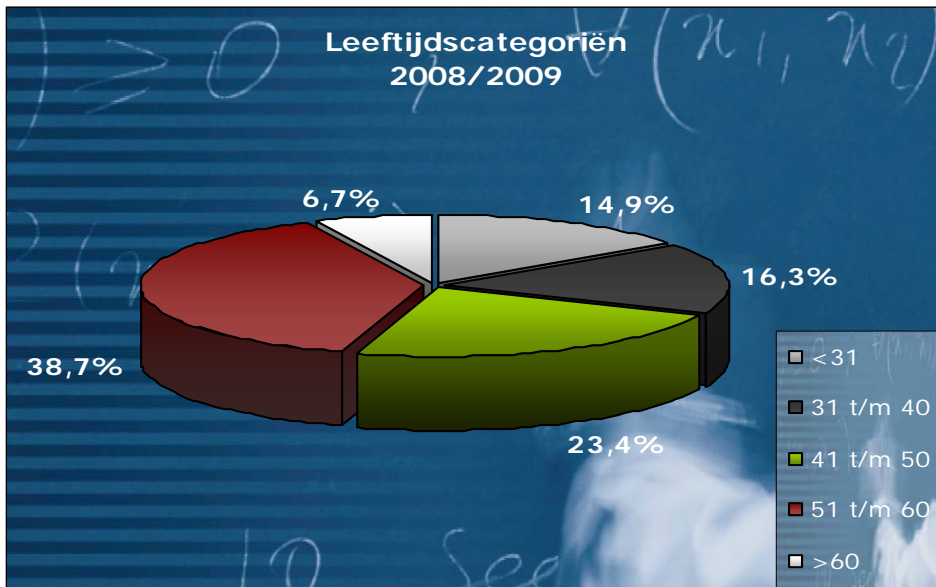

Totaal personeelsbestand

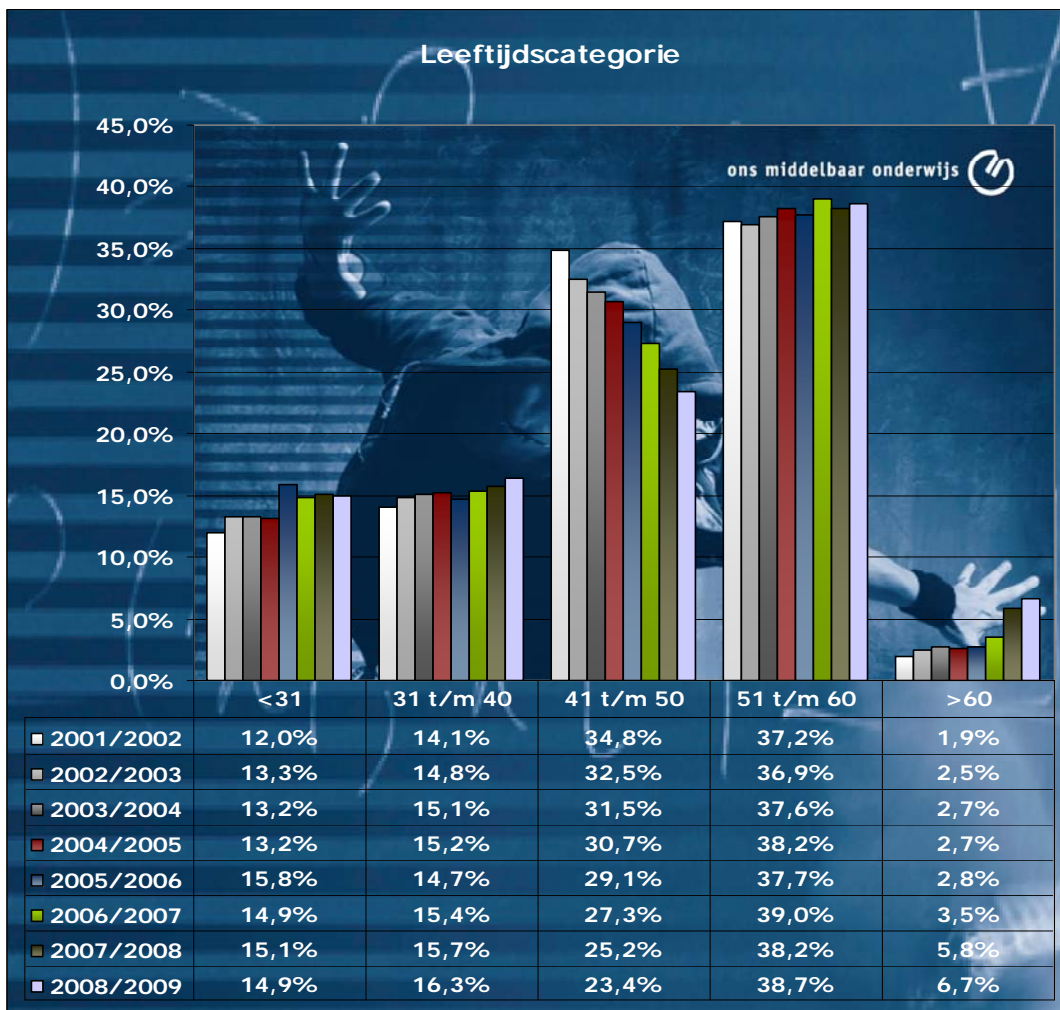

Peildatum 01-06-09

Samenstelling personeelsbestand

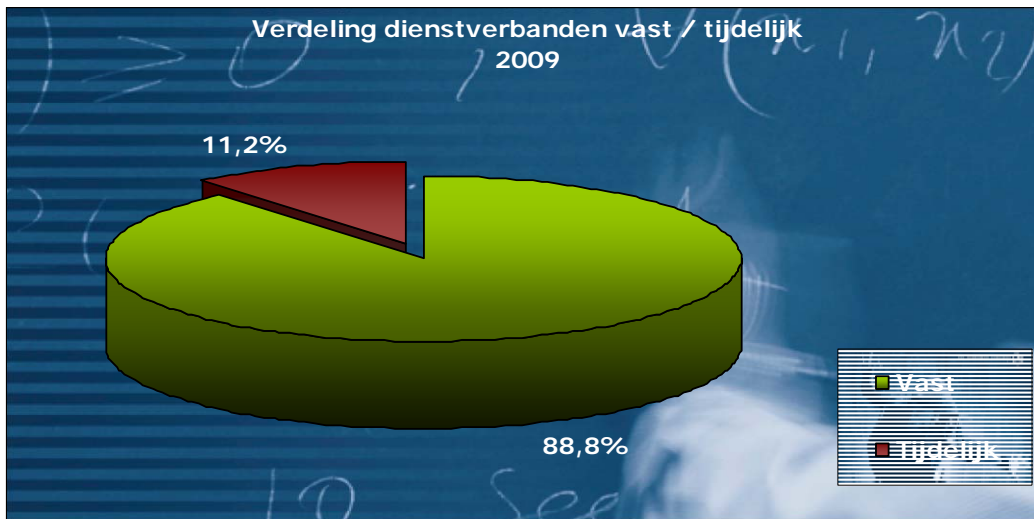

Peildatum 01-06-09

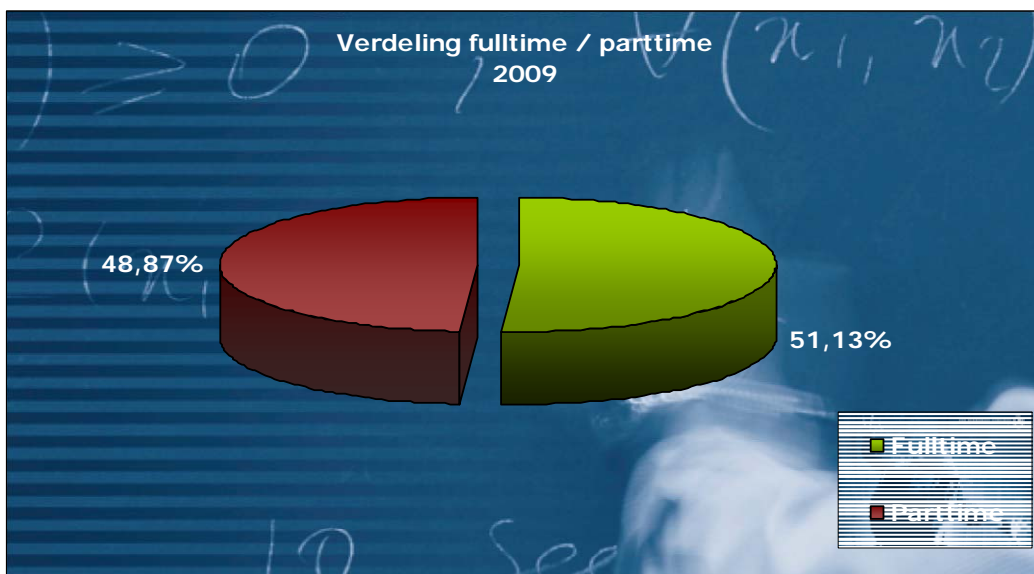

Peildatum 01-06-09

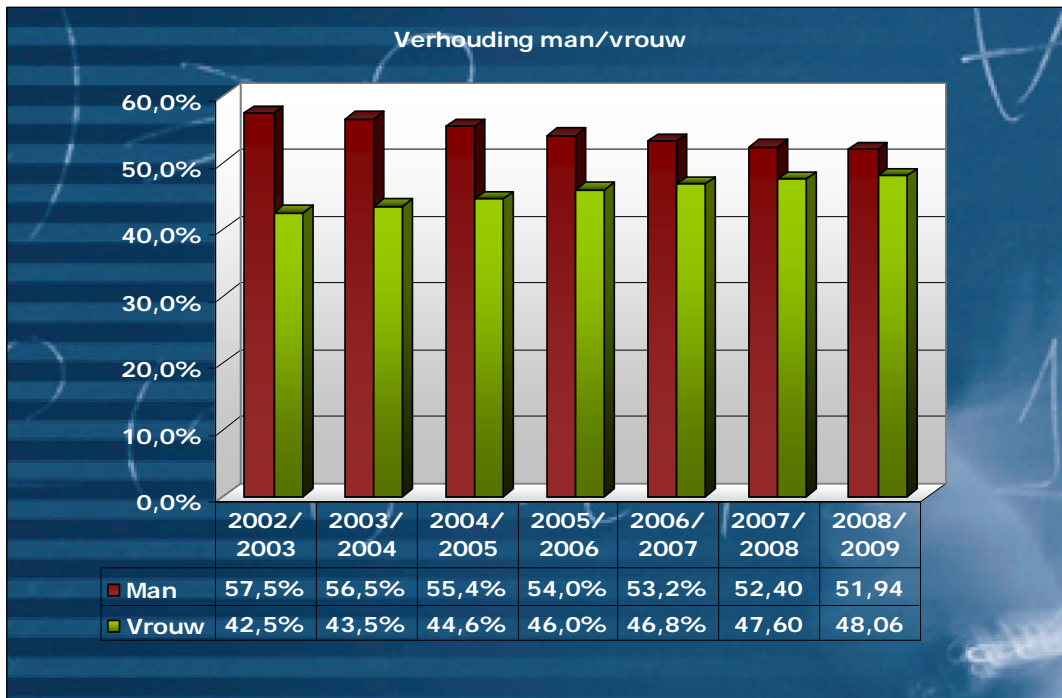
Soort dienstverband

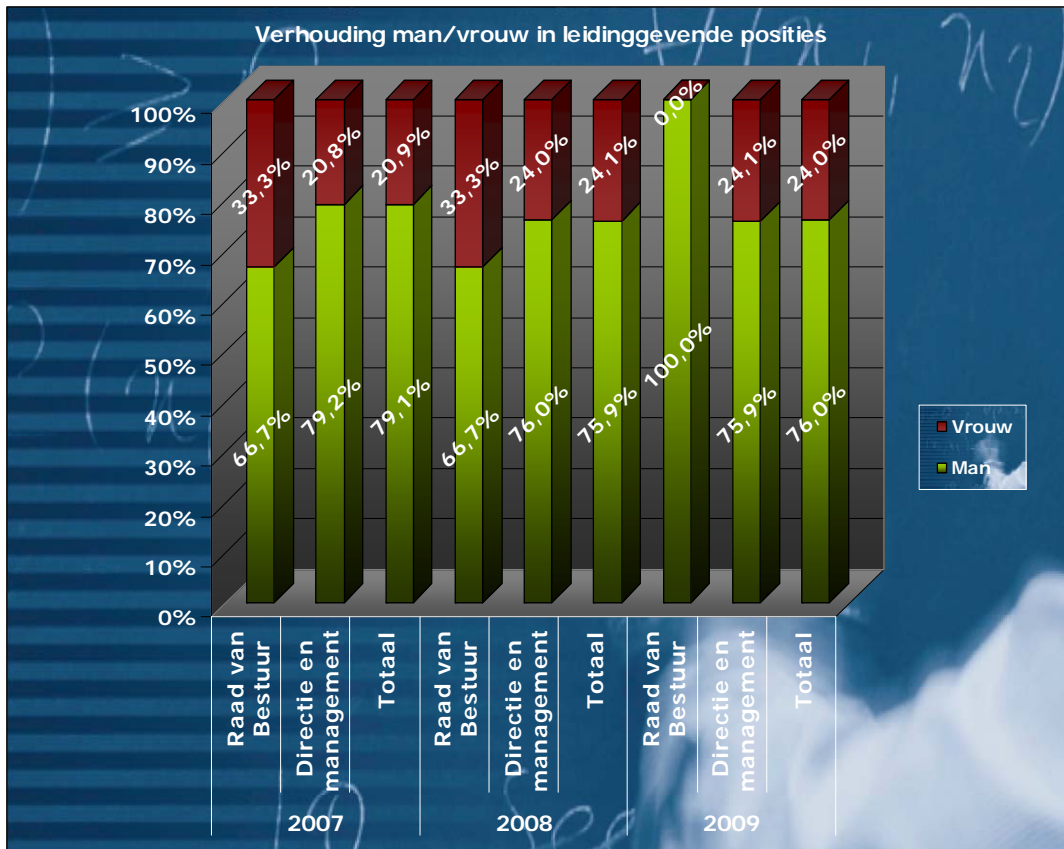
Verdeling fulltime/parttime

Verhouding man/vrouw

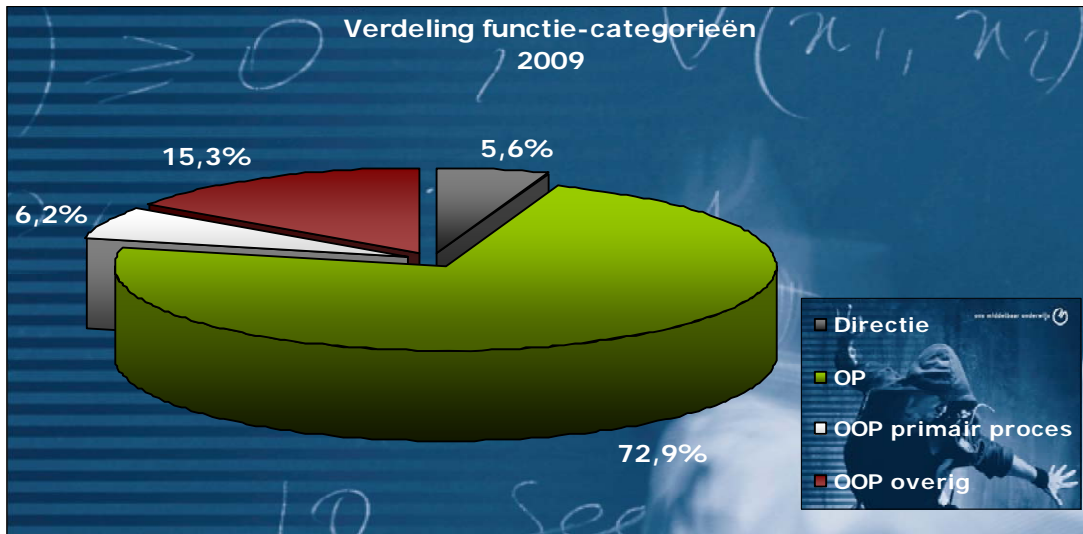

Peildatum 01-06-09

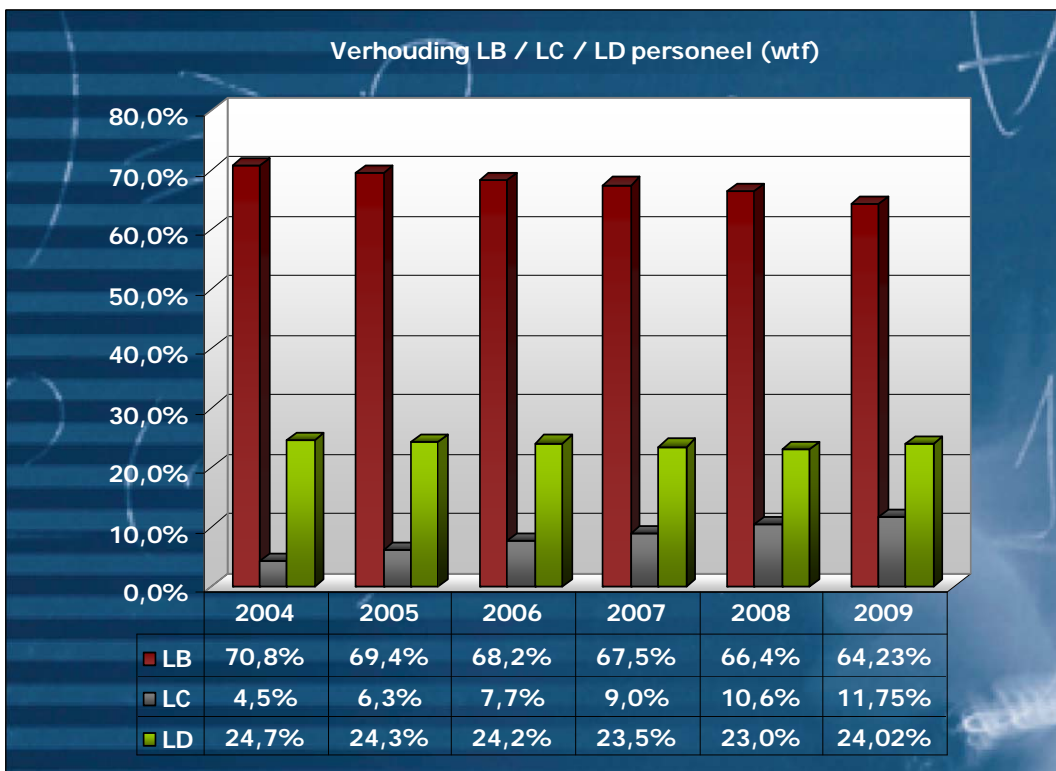

Peildatum 01-06-09

Functieverdeling

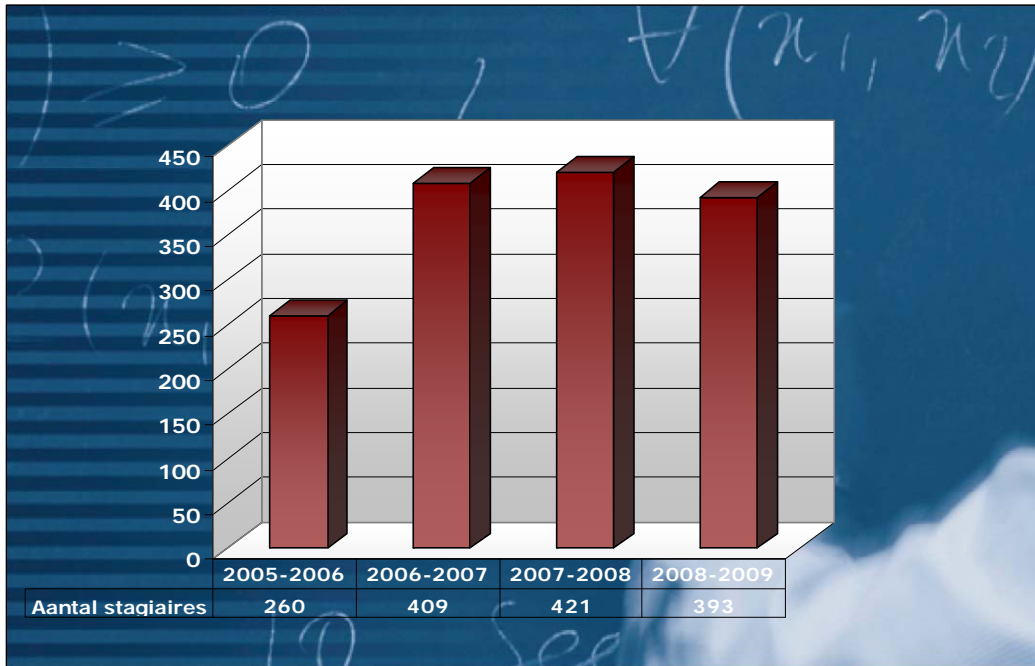

Peildatum 01-06-09

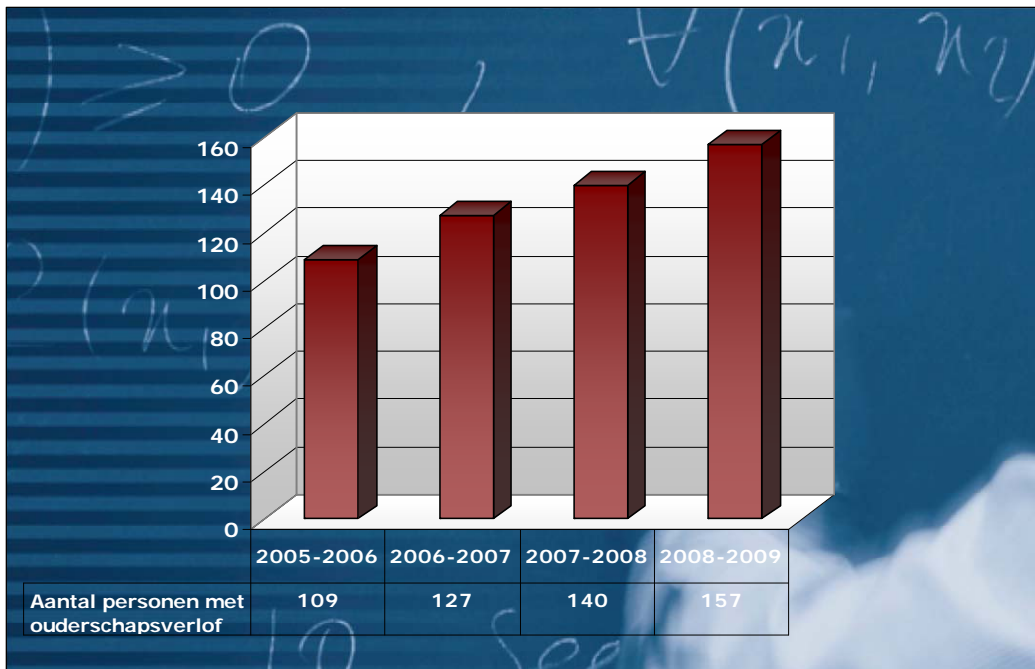
Peildatum 01-06-09

Stagiaires

Periode 01-08-08 t/m 31-07-09

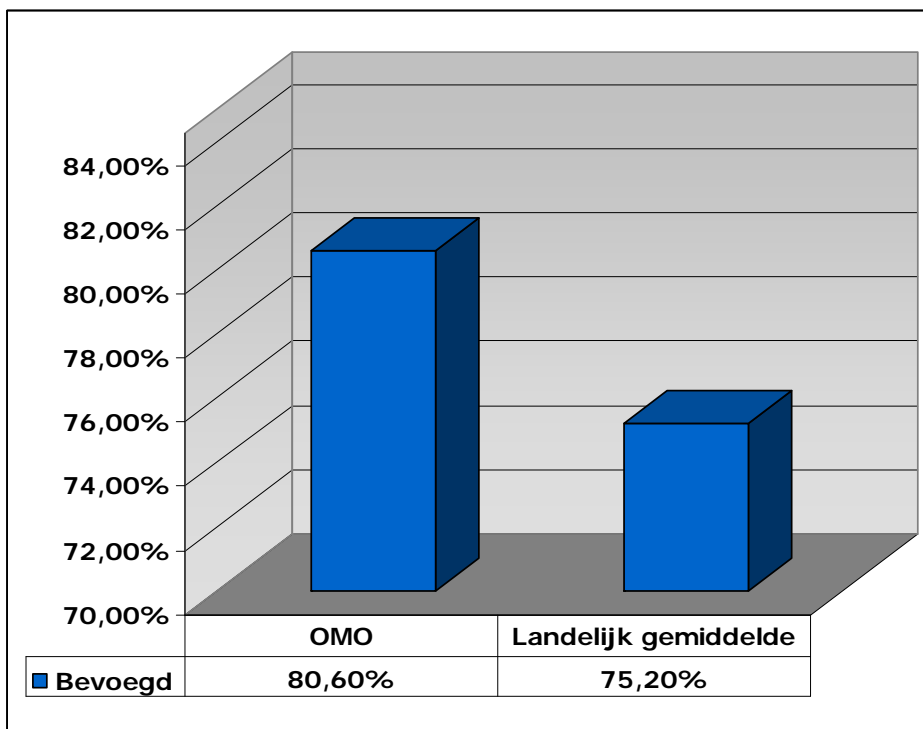
Ouderschapsverlof

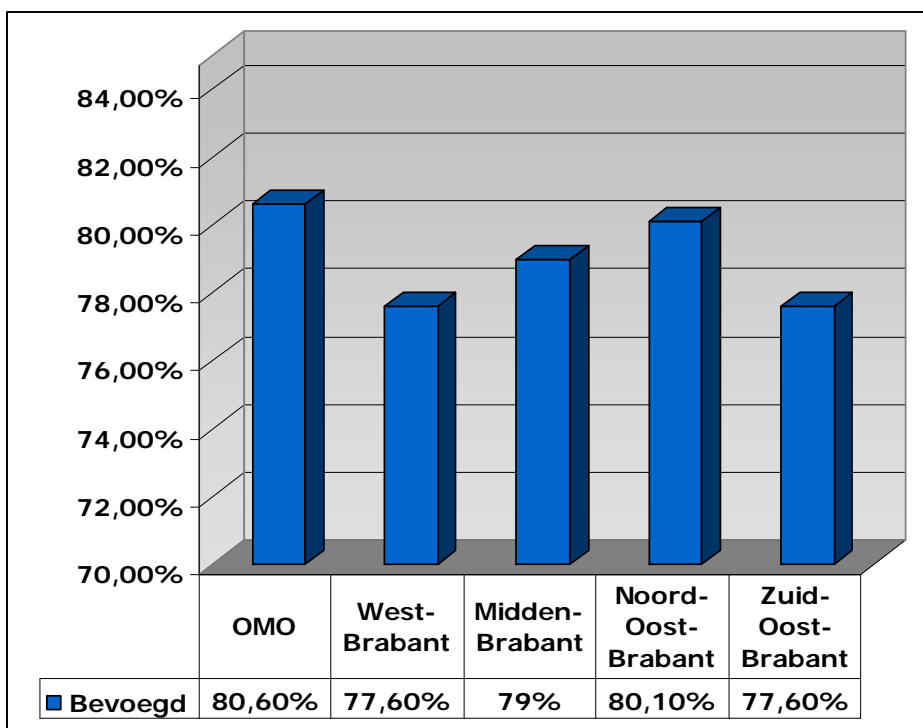
Periode 01-08-08 t/m 31-07-09

Bevoegdheid in het onderwijs

Vergelijking Ons Middelbaar Onderwijs met landelijk gemiddelde

Vergelijking Ons Middelbaar Onderwijs met gemiddelden per regio